

Deixeume dir

Volia dirvos sensillament que m'estranya la bona fé que respira el celebrat article del meu estimat mestre Sr. Coma, publicat en un dels nombres passats d'aquesta REVISTA. El senyor Coma reuneix á un talent gens comú, una ética admirable, á no ser aquestas dugas cualitats no hauria escrit el «Tots contra Granollers» perque, sabeu? Aquell article no ho es gens de pessimista, es, en el fons, un botó de fóch que va volguernos posar pera desensopirnos.

«Tots contra Granollers» y donchs que? Jo si que'n soch de pessimista respecte á lo que podriam dirne probleme de la regeneració de Granollers. Y figureuvos quan un jove es pessimista... Pero, es que crech no's pot ser altre cosa, considero qui aquell que sigui fill d'aquesta desgraciada vila ó en ella ha-gi viscut molts anys, no pot pensar d'altra manera. Si el senyor P. de Llorens, autor del «Todos por Granollers» ens conegués una mica, enloch d'agafar la ploma pera destilar bona fé— una bona fé extraordinaria que casi en aquest terrenó es desco-neix—hauria agafat la petaca y n'hi hauria cargolat un de prim—aixó es un dir.

Deixeume dir. Granollers no te regeneració possible. Granollers no es cap poble. No existeix en ell ánima popular, perque no te cap idealitat, perque no te cap aspiració, perque no pensa, ni sent, ni te voluntat de res. Granollers es mort, es com si fos mort, es un poble que viu d'esma.

Sota d'aquet cel ample y assoleyat, apacible y seré, sota d'aquest etern cel de diumenge, sobre d'aquesta terra mandrosa lassa que dona tan bons tomaquets y patatas, s'ha creat un home—tipo també apacible y tranquil, l'home-tomaquet vulgar y insensible. En aquest ambient de calma y de repós l'home-Granollers hi viu felís com ho eren els pastors de l'antigua Arcadia am la seva terra abundosa y am el seu cel de festa, encare que una cosa en diferència dels Arcadians, ells feyan poesia y nosaltres fem digestió y veus-aquí també perque jo no crech am la regeneració de Granollers, jo no m'he fiat may d'aquells que fan massa be la digestió y Granollers es el pays del mon que consum menos bicarbonat.

Quantas vegadas ho he dit, Granollers es tot un

poble andalús, am tota la mandra y las ganas de *juerga* dels andaluzos, pero sense aquella sombra especial qu els caracteriza. Jo no crech am la regeneració de Granollers perque celebra masses, Sants de Barri, perque balla massa, y perque's preocupa massa de si els cornetins de las orquestas espifian, y encare hi crech menos, perque com ja he dit anteriorment, tot lo que fá, ó fá d'esma, per un rutinarisme exagerat, característica especial del seu esperit conservador. No crech am la regeneració de Granollers perque la paraula cultura, solsament se troba com á paraula de luxo en la redacció del primer article dels reglaments de totas las societats d'aquesta vila, que deuen entendre obra cultural el catxo, la barrotada y el set y mitj, tota vegada qu'es l'única manifestació de la seva vida corporativa. Es lo únich que pot donar de si l'home-tomaquet acostumat á un sol comers intern, el dels aliments, y allunyat del comers de las ideas per manca complerta de sistema nirviós.

Y encare un'altra cosa: aneuhi alerta am l'home-tomaquet, ell no concebeix ni ideals, ni aspiracions, com ja os he dit, y ni tan sols concebeix el que un altre no tan tomaquet com ell pugui tenirne. El dia qu'aquest altre's manifesta, l'home-tomaquet que sap riurer, riu y el moteja de boig..... Y donchs com ha de regenerarse un poble aixís?!

Jo crech que si la cultura pogues adquirirse á clatelladas, els Granollerins podriam alimentar com una paga, esperansa futura, molt futura. Y tambe á voltas he pensat que si la terra no fos tan mandrosa y ens fes la gracia de moures un xiquet com á Messina..., qui sap si un altre dia.... un altre generació y.... un altre poble, enmotllarian un Granollers civilitat....

Y are, si fos qüestio de parlar de las causas qu' han motivat aquest estat de coses y han creat l'home-Granollers, hauria de comensarvos dient que's tracta d'una etiología molt complexa, pero per sobre de totas las rahons que pogué adahir, una d'ellas, es la fonamental: A Granollers tenim uns Ajuntaments!.....

MANEL FONTDEVILA.

